

До 70-річчя Дмитра Георгійовича Крижановського

У березні виповнилося 70 років Дмитру Георгійовичу Крижановському — талановитому організатору, завідувачу кафедри фтизіатрії ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», доктору медичних наук, професору, заслуженому лікарю України.

Народився Дмитро Георгійович у місті Зугдіді Грузинської РСР у сім'ї потомствених медиків. 1959 року закінчив десятирічну школу при Посольстві Радянського Союзу в Монголії. Від 1959 до 1965-го навчався на лікувальному факультеті Дніпропетровського медичного інституту. По закінченні вишу до 1970 року проходив службу в Збройних силах СРСР на офіцерських посадах, де займався лікарською роботою. Після демобілізації його обрали за конкурсом на посаду асистента кафедри фтизіатрії Дніпропетровського медичного інституту. Так від 1970 року боротьба з небезпечною інфекційною хворобою і навчання молодих медиків стають покликанням та головним напрямом професійної діяльності Дмитра Георгійовича.

Описуючи етапи наукового шляху, хочеться зупинитися на таких ключових моментах: на підставі серйозного практичного досвіду написано і захищено кандидатську дисертацію на тему: «Ферменти при легеневому серці». Вчителями у науковій діяльності були академік АМН СРСР, професор Л.Т. Мала та професор В.П. Аршава.

У 1973 році Д.Г. Крижановського обрано, а в 1974-му затверджено на посаді доцента кафедри фтизіатрії. Від 1976-го й до сьогодні він — завідувач кафедри фтизіатрії. Разом із тим виконує науково-дослідну роботу, результати якої згодом стали основою докторської дисертації на тему: «Діагностика та лікування дихальної недостатності з вторинними змінами еритроцитів периферичної крові у хворих на туберкульоз легень». Наставниками у написанні докторської дисертації були академік АМН СРСР, професор О.Г. Хоменко, академік АМН СРСР, професор І.Г. Урсов, професор Г.О. Камінська, професор В.М. Дзяк. Захист докторської відбувся в Москві в центральному НДІ туберкульозу СРСР. У 1991 році присвоєно вчений ступінь доктора медичних наук та звання професора.

Дмитро Георгійович очолює великий дружний колектив, допомагає своїм досвідом, знаннями, керує науковою роботою співробітників. На базі кафедри виконано чотири бюджетні та три держрозрахункові теми наукових досліджень; захищено дві докторські та 10 кандидатських дисертаційних праць, отримано 20 патентів на винаходи та 17 патентів на корисні моделі, надруковано три монографії, сім навчально-методичних посібників і понад 530 статей. Нині під його керівництвом виконують дві кандидатські дисертації.

Професор Крижановський — автор понад 320 друкованих праць, у тому числі шести винаходів, п'яти монографій, трьох навчальних посібників, двох словників. Від 2003 року за його редакцією щорічно видають збірники наукових праць «Актуальні проблеми фтизіатрії». У 2006-му опубліковано «Методичні рекомендації для медичних працівників щодо діагностики, ведення випадків хворих на туберкульоз та його профілактики». Співавтор видрукованого у 2007 році «Посібника з питань боротьби з туберкульозом на основі міжнародних стандартів з контролю за туберкульозом».

Значні напрацювання вченого застосовують не тільки для навчання майбутніх лікарів, а й у керівництві протитуберкульозною службою Дніпропетровської області: відповідно до рішення колегії Міністерства охорони здоров'я України 1995 року Д.Г. Крижановський очолив обласне комунальне клінічне лікувально-профілактичне об'єднання «Фтизіатрія». Це сучасна спеціалізована головна лікувальна протитуберкульозна установа області III рівня надання медичної допомоги, організаційно-методичний центр, базовий навчальний центр для студентів та лікарів-інтернів ДЗ «Дніпропетровська медична академія» МОЗ України.

Дмитро Георгійович Крижановський вдало поєднує величезний обсяг практичної діяльності з викладанням на кафедрі. Його праця високо оцінена на рівні країни: у 1988 році відзначений почесним знаком «Відмінник охорони здоров'я СРСР», у 1989-му нагороджений медаллю «За доблестний труд», у 1998-му йому присвоєно почесне звання «Заслужений лікар України», у 2003-му вручено Почесну грамоту Президії Верховної Ради України, у 2003, 2007, 2008 та 2013-му — Почесні грамоти МОЗ України.

Нинішній ювіляр великої уваги надає організації протитуберкульозної допомоги населенню Дніпропетровщини. У різні роки його призна-

чали головним позаштатним фтизіатром області, очолює Асоціацію фтизіатрів області.

Від 2005 року професор Д.Г. Крижановський — обласний координатор проекту «Сприяння Україні щодо впровадження Національної програми боротьби із захворюванням на туберкульоз» Міжнародної неурядової організації «Програма оптимальних технологій в охороні здоров'я» (PATH). Для його здійснення на базі кафедри за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку «USAID» організовано навчально-методичний центр.

Від 2012 року є обласним координатором проекту «Посилення контролю за туберкульозом в Україні» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку «USAID».

Дмитро Георгійович Крижановський — член Вченої ради ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», Міжнародної протитуберкульозної спілки та Європейського товариства фтизіатрів і пульмонологів.

Досвідчений лікар, науковець із глибокими клінічними та науковими знаннями, талановитий організатор охорони здоров'я. Йому властиві наполегливість, цілеспрямованість у розв'язанні клінічних і наукових проблем, надзвичайна працездатність в організації протитуберкульозної допомоги. Під його керівництвом було впроваджено новітні наукові методи в клінічну практику. Ерудиція, глибокі знання, людяність, порядність та працездатність ювіляра завжди є прикладом для студентів, молодих учених, лікарів, тобто всіх, з ким він працює.

Ми сподіваємося, що наступний ювілей Дмитро Георгійович зустріне в такій самій чудовій формі, а вдячних учнів та послідовників у нього буде ще більше.

Бажаємо дорогому Дмитру Георгійовичу здоров'я, успіхів, нових наукових та педагогічних звершень, великого особистого щастя на довгі роки!

*Колеги, учні, редакція журналу
«Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція»*